

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VIII. Quæ sunt contra naturam, semper ac ubique illicita esse: quæ vero contra mores & pacta hominum, fieri licita jubente Deo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

V S V S.

Hinc apparet, quam plerumque Hæreticorum argumenta sint frivola, utpote quæ quotidianis exemplis possunt refelli: & cum his pugnant, quæ ipsimet faciunt & credunt.

CAP. VIII.

Quæ sunt contra naturam, semper ac ubique illicita esse: quæ vero contra mores & pacta hominum, fieri licita jubente Deo.

I. **S**ed nunquid aliquando, aut alicubi, injustum est diligere Deum, ex toto corde, Deut. 6. 5. ex tota anima, ex tota mente, & diligere proximum Matt. 22. 37. tanquam seipsum? Itaque flagitia, quæ sunt contra naturam, ubique ac semper detestanda atq; punienda sunt, qualia Sodomitarum fuerunt. Gen. 19. 24. Quæ si omnes gentes facerent, eodem criminis reatu divina lege tenerentur: quæ non sic fecit homines, ut se illo uterentur modo. Violatur quippe ipsa societas, quæ cum Deo nobis esse debet, cum eadem natura, cujus ille auctor est, libidinis pervertitate polluitur.

a Quæ autem contra mores hominum Dist. 8. c. Quæ contra. sunt flagitia, pro morum diversitate vitanda sunt, ut pactum inter se civitatis aut gentis, consuetudine vel lege firmatum, nulla civis aut peregrini libidine violetur. Turpis enim omnis pars est suo universo non congruens. Cum autem Deus aliquid contra morem aut pactum, quorumlibet jubet: & si nunquam ibi factum est, faciendum est, & si omissum, instaurandum, & si institutum non 57. 107 erat

erat, instituendum est. Si enim regi licet in civitate, cui regnat, jubere aliquid, quod neque ante illum quisquam, nec ipse unquam jufferat: & non contra societatem civitatis ejus obtemperatur, imo contra societatem non obtemperatur (generale quippe pactum est societatis humanæ, obedire regibus suis) quanto magis Deo regnatori universæ creaturæ suæ, ad ea quæ jufferit, sine dubitatione serviendum est? Sicut enim in potestatibus societatis humanæ major potestas minori ad obediendum præponitur, ita Deus omnibus.

2. *b* Item in facinoribus, ubi libido est nocendi, sive per contumeliam, sive per injuriam, & utrumque vel ulciscendi causa, sicut inimico inimicus: vel adipiscendi alicujus extra commodi, sicut latro viatori: vel evitandi mali, sicut ei, qui timetur: vel invidendo, sicut feliciori miserior, aut in aliquo prosperatus ei, quem sibi æquari timet, aut æqualem dolet: vel sola voluptate alieni mali, sicut spectatores gladiatorum, aut irrisores, aut illusores quorumlibet. Hæc sunt capita iniquitatis, quæ pullulant principandi, & spectandi, & sentiendi libidine: aut una, aut duabus earum, aut simul omnibus. Et vivitur male *c* adversus

Psal. 32. 2. tria & septem, *psalterium decem chordarum, decalogum tuum, Deus altissime & dulcissime.*

3. Sed *d* quæ flagitia in te, qui non corrumpis? Aut quæ adversus te facinora, cui noceri non potest? Sed hoc vindicas, quod in se homines perpetrant; quia etiam, cum in te peccant, impie faciunt in animas suas, & *mentitur iniquitas sibi, sive corrumpendo aut perver-*

Psal. 26. 12.

pervertendo naturam suam, quam tu fecisti & ordinasti: vel immoderate utendo concessis rebus: vel in non concessa flagrando in eum usum, qui est *contra naturam*: aut rei ^{Rom. 2. 26.} tenentur, animo & verbis favientes adversus te, & adversus *stimulum calcitrantes*: aut ^{Act. 5. 5.} cum disruptis limitibus humanæ societatis, lætantur audaces privatis conciliationibus aut direptionibus, prout quidque delectaverit, aut offenderit.

4. Et ea fiunt, cum tu dereliqueris fons vitæ, qui es unus & verus creator, & rector universitatis: & privata superbia, diligitur in parte unum falsum. Itaque pietate humili reditur in te, & purgas nos à consuetudine mala, & propitius es peccatis confitentium, & exaudis gemitus compeditorum, & solvis à vinculis quæ nobis fecimus: si jam non erigamus adversus te cornua falsæ libertatis, avaritia plus habendi, & damno totum amittendi: amplius amando proprium nostrum, quam te omnium bonum.

NOTÆ.

- a *Qua autem contra*) totum hunc ¶. retulit Gratianus in decret. l. c. Probat autem S. D. exemplo potestatis humanæ, Deo in omnibus obtemperandum, etiam contra leges humanas.
- b *Item in facinoribus*) Addit exemplum aliud à vitiis, quorum quædam sunt præcipua, & velut capita iniquitatis: nempe libido dominandi, sive *superbia*, & spectandi, sive *contupiscentia oculorum*, & sentiendi, sive *concupiscentia carnis*. His enim tribus reliqua omnia vitia famulantur.
- c *Adversus tria & septem*) præcepta nempe Decalogi: tria primæ tabulæ, septem secundæ, quorum illa ad Deum, hæc ad proximum spectant. Frequenter vero decalogus dicitur psalterium decem

In Psal.
21. vers. 2.

l. 3. de
doct.
Christ. c.
10.

l. 4. c. 15.

cem chordarum vel decachordum. Hinc psallere in psalterio decem chordarum, est preceptorum diligenti observatione Deum laudare, ut notat Bellarm.

d Quae flagitia in te &c.) S. D. inter flagitia & facinora ita distinguit: Quod agit indomita cupiditas ad corrumpendum animum & corpus suum (per illicitas voluptates) Flagitium vocatur. Quod autem agit, ut alteri noceat, Facinus dicitur. Et haec sunt duo genera omnium peccatorum. Sed flagitia priora sunt. Quae cum exinaniverint animum, & ad quandam egestatem perduxerint, in facinora prosilitur, quibus removeantur impedimenta flagitiorum, aut adjumenta quarantur.

e Idem docet infra. Vel immoderate utendo) significat peccata omnia patrari, vel abusu licitorum, ut cibi & potus; vel usu illicitorum, ut Veneris contra naturam; vel odio adversus Deum & blasphemia, quod est contra stimulum calcitrare, instar bovis, qui dum stimulo aratoris recalcitrat, magis seipsum lædit; vel denique violatione caritatis & societatis humanæ, per odia, injurias, seditiones, bella.

V S V S.

1. Imprime animo saluberrimum principium: Turpis omnis pars est, suo universo non congruens, ac vel inde discite ejus communitatis, cujus membrum es, bonas leges sedulo observare.
2. Cum vel ipsius naturæ ductu subditi obediant potestati majori, ut S. D. ostendit, cur non obtemperamus mandatis divinis, & hoc velut primum principium statuimus: Deo obediendum est?
3. Etsi Deo peccata nostra non noceant, justissime tamen illa vindicat, tanquam autor & custos naturæ; ad quem pertinet ejus corruptionem & abusum non solum vetare, verum & ulcisci.
4. Insculpe animo & hoc alterum adversus peccata principium: Peccator erigit adversus Deum corrupta falsa libertatis, avaritiâ plus voluptatis, pecuniæ, honoris habendi, & damno totum bonum suum, id est Deum, ejus gratiam, & salutem æternam amittendi. Sic paulo ante dixit, privata superbiâ, quæ initium est omnis peccati, diligi in parte unum falsum, id est partem aliquam bonorum apparentium, & derelinqui fontem vitæ, in quo est omne bonum verum.

Eccl. 10.
15.

C A P.